
OD AUTORÓW

W 1992 roku dokonując przeglądu polskiego piśmiennictwa na temat profilaktyki uzależnień prowadzonej wśród młodzieży stwierdziliśmy, że brak jest doniesień o badaniach oceniających wartość różnych inicjatyw profilaktycznych. Znaleźliśmy tylko trzy - i to własne publikacje sprawozdające takie badania. Ten stan rzeczy skłonił nas do podjęcia z końcem 1992 roku - we współpracy z Januszem Grzela-kiem z Uniwersytetu Warszawskiego - kilku przedsięwzięć mających na celu rozwój w Polsce tej dziedziny badań. Zadania te realizujemy jako program sponsorowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pn. „Promocja badań ewaluacyjnych w profilaktyce uzależnień”.

Poszukujemy i zapraszamy do współpracy osoby z innych ośrodków zajmujące się ewaluacją. W celu wzajemnego kształcenia się w zakresie tej nowej u nas dziedziny badań, co roku organizowane było „Krajowe Seminarium Konsultacyjne: Ewaluacja programów profilaktycznych”. W ostatnim, organizowanym przez J. Czesława Czabałę, uczestniczył gość z Narodowego Instytutu Badań nad Nadużywaniem Alkoholu i Alkoholizmem (NIAAA) ze Stanów Zjednoczonych. Podczas Seminarium prezentowane były i poddawane zespołowej konsultacji projekty badań ewaluacyjnych i prace będące w toku. Raporty z seminariów znajdują się w Bibliotece Instytutu Psychiatrii i Neurologii w sprawozdaniach Pracowni „Pro-M” z lat 1992, 1993, 1994. Seminaria te stały się głównym forum wymiany myśli na temat zagadnień ewaluacji.

W ramach programu „Promocja badań...” staramy się, by raporty z przeprowadzonych badań doprowadzone zostały do publikacji, a także by podejmowane były i doskonalone kolejne prace badawcze. Uczestnicy seminarium uzgodnili, że artykuły dotyczące zagadnień ewaluacji programów profilaktycznych z dziedziny uzależnień publikowane będą w czasopiśmie „Alkoholizm i Narkomania”. Pierwsza seria składająca się z czterech artykułów ukazała się pod hasłem „Ewaluacja” w 14 numerze (1993) „Alkoholi-

---

zmu i Narkomanii”. Niniejszy numer pisma w całości poświęcony jest zagadnieniom oceny oddziaływań profilaktycznych. Spośród artykułów zawartych w tym tomie połowa dotyczy prac przedstawianych jako referaty na III Seminarium (Konstancin 1994; prace G.Boyd, K.Bobrowskiego, S.Grzelaka, P. Bronowskiego).

Dyskusje na temat ewaluacji prowadzone podczas krajowych seminariów ujawniały dotkliwy brak narzędzi pomiaru. Wobec tego zdecydowaliśmy się przedstawić w tym tomie także artykuły poświęcone narzędziom.